

Aan het College van B. en W. van de gemeente Peel en Maas

Datum: 01-07-2015

Onderwerp: Naar een nieuwe aanpak van hulp bij het huishouden

Geacht college,

Onderstaand doen wij het advies toekomen inzake het opzetten van pilots ten behoeve van een nieuwe aanpak van hulp bij het huishouden in het kader van de WMO.

Met vriendelijke groeten,

***J.Knapen
voorzitter***

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN

-

GEMEENTE PEEL EN MAAS

Adviesaanvraag: "Naar een nieuwe aanpak van hulp bij het huishouden"

Van individueel maatwerk naar een algemene voorziening in vitale gemeenschappen: voorstel voor het opzetten van verkennende pilots

Notitie van de Begeleidingsgroep nieuwe aanpak hulp bij het huishouden d.d. 28 mei 2015.

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) adviseert positief met betrekking tot het instellen van een tweetal pilots in de gemeente Peel en Maas, nader aangeduid met pilot type A in de kernen Koningslust en Kessel/Kessel-Eik en pilot type B in de kern Meijel. De ASD heeft wel de volgende opmerkingen, suggesties, vragen, aanvullingen:

A. *Algemeen*

* De ASD zou graag van de voortgang van de pilots op de hoogte gehouden worden en gaat er van uit, dat besluitvorming m.b.t. aanpassing van het beleid opnieuw aan haar voor advies zal worden voorgelegd.

* De ASD vraagt zich af of de financiële kaders voor de komende jaren niet beter in beeld zijn te krijgen, bijvoorbeeld door extrapolatie van de financiële consequenties van de vergrijzing. De uitgangspunten van de pilots zijn erg financieel bepaald (40% minder in 2016). Verder mist de ASD duidelijke succescriteria, die nodig zijn om de uitkomst van de pilots te kunnen toetsen. Ze adviseert het college dan ook dringend deze in te bouwen.

* Het zou in de ogen van de ASD een kwalitatieve verbetering kunnen zijn om voor de pilots een businesscase te schrijven met daarin opgenomen de beschikbare financiële ruimte en de vertaling van de visie (maatwerkvoorziening wordt algemene voorziening) naar concrete resultaten.

* De ASD is van mening dat een juridische en fiscale toets **vooraf** de pilots een betere start zouden kunnen geven. Het is voor zorgvragers nu onduidelijk in welke positie zij komen te verkeren (werkgever).

* De ASD wijst het college op het risico van bureaucrativering: zorgaanbieders in een coöperatie, de kernorganisatie in een formele organisatorische vorm, het innen van contributies/bijdragen, administratieve verwerking van subsidies etc..

* De doorlooptijd van de pilot is één jaar. De ASD geeft het college in overweging de pilots een langere doorlooptijd te laten hebben en eventueel -na positieve tussenrapportages- de pilots uit te breiden naar andere kernen.

B. *Participatie* van relevante groeperingen

* Er is slechts een beperkt aantal groeperingen betrokken in de totstandkoming van het voorstel. De ASD vraagt zich af wie de "breed samengestelde begeleidingsgroep" heeft samengesteld, om welke redenen de huidige groeperingen zijn uitgenodigd en welke overige groeperingen om welke redenen niet betrokken zijn geweest in de totstandkoming van het voorstel.

* Pilot type A wordt thans voorgesteld voor de kernen Kessel/Kessel-Eik en Koningslust, aangezien zij zich daarvoor hebben aangemeld, en pilot type B wordt gehouden in Meijel vanwege de bijzondere wijze waarop aldaar door één Zorginstelling reeds hulp in het huishouden wordt georganiseerd. Daarbij is het de ASD onduidelijk of er wellicht meer initiatieven zijn die in een pilotvorm ondergebracht zouden kunnen worden (misschien wel pilot type C of D). De ASD heeft verder niet kunnen vaststellen, dat het voornemen om een dergelijke pilot te starten ook is voorgelegd aan groeperingen in de andere dorpskernen. Het is dus lastig om vast te stellen, dat er bij de totstandkoming van de opzet van de pilots voldoende betrokkenheid en participatie is geweest van eenieder die belang heeft bij dit thema. Daarnaast zijn de zorgorganisaties in het geheel niet betrokken in de totstandkoming van de pilots. In punt 7.4 van de notitie wordt er wel kort over gesproken, echter dat is niet op basis van volwaardige participatie maar meer de mening van de scribent.

C. *Integraliteit*

* De ASD begrijpt de opzet van de subsidieregeling en de kortingsregeling die het college wil doorvoeren maar vraagt zich af of de subsidiëeringswijze overeenkomt met subsidieverstrekking in andere beleidsterreinen / sectoren. M.a.w. is deze keuze een integrale keuze?

* De ASD is van mening dat een pilot een uitstekend instrument is om iets te testen, ervaring op te doen en de uitkomsten in nieuw beleid onder te brengen. Wanneer echter de financiële middelen niet geheel worden gebruikt (waarbij we dat niet weten, want er zijn geen financiële kaders) dan is het voorstel om de overschotten te gebruiken voor burgerinitiatieven in het sociaal domein. De ASD geeft het college in overweging eventuele overschotten toe te voegen aan de **algemene reserves** voor het sociaal domein.

D. *Inhoud*

* De algemene voorziening is een voorziening waar elke burger van Peel en Maas gebruik van kan maken, ongeacht het inkomensniveau. Dat betekent, dat zorgvragers met inkomens vanaf 150% van het sociaal minimum ook gesubsidieerde hulp kunnen ontvangen. De ASD verwacht hierover een rechtvaardigheidsdiscussie. Verder wordt in de notitie vermeld, dat de huidige eigen bijdrage van maximaal 26 euro erg laag is. De ASD vraagt zich af waarop deze stelling is gebaseerd. De minimale eigen bijdrage per 4 weken gaat in de algemene voorziening van 26 naar 36 euro. Dat is voor mensen op het sociaal minimum best een forse verhoging (38%).

* Het basisrecht van elke burger op een maatwerkvoorziening blijft overeind. De ASD zou graag zien, dat er voldoende duidelijke communicatie over dit principiële recht wordt verzorgd.

* De ASD vraagt zich af of de kernorganisatie kwalitatief in staat is te beoordelen of een zorgvrager tot de doelgroep behoort en welke hulp noodzakelijk is. De situatie kan ontstaan dat de zorgvrager door "de buurman" beoordeeld wordt. Is dit wel een reële optie? Het beroep doen op een maatwerkvoorziening zou ook voort kunnen vloeien uit de (individuele) kwaliteiten van de kernorganisatie. Dit zijn immers burgers, die zich belangeloos inzetten voor de gemeenschap, maar die wellicht de kwaliteiten ontberen om te toetsen of zorgvragers tot de doelgroep behoren. De kwaliteiten die nodig zijn om de "lichte toets" -die overigens nog ontwikkeld moet worden- uit te voeren, zijn eveneens nog niet benoemd.

* De zelfstandige hulp in de huishouding moet de positie van ZZP-er aannemen. Voor vele hulpen, die nu nog in loondienst zijn bij een zorgaanbieder, is dit een ontzettend grote stap. Mogelijk zelfs zo groot, dat deze stap niet gezet wordt en dat de door de zorgvrager zo vurig gewenste continuering van de bestaande situatie (lees: de huidige hulp blijft komen) niet kan worden gerealiseerd. De huidige in loondienst zijnde hulpen kunnen niet verplicht worden ZZP-er te worden en kunnen na een ontslag met recht een beroep doen op een WW-uitkering. De pilot kan dus negatieve gevolgen voor de uitkeringen hebben. De ASD vraagt zich af of er alternatieven onderzocht zijn.